

Природен газ от шисти

Част от енергийното уравнение

Дейл Е. Райън
Директор, Шеврон България П&Д ЕООД

12 декември, 2012

Шистовият газ като бизнес възможност за Европа

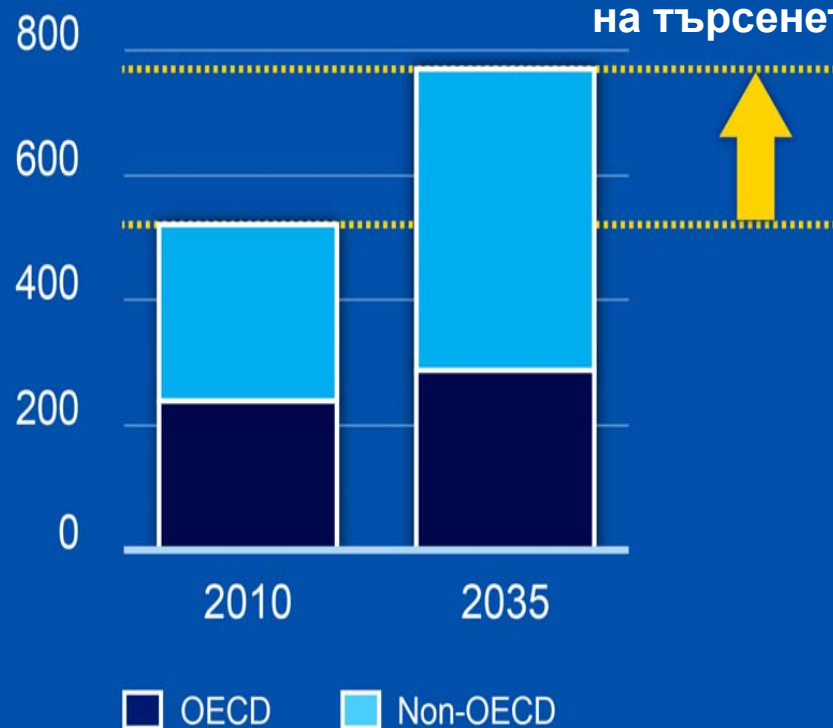
Ползите са реални

Ръст в търсенето 2010-2035

Квадрилона Btu

40-50%

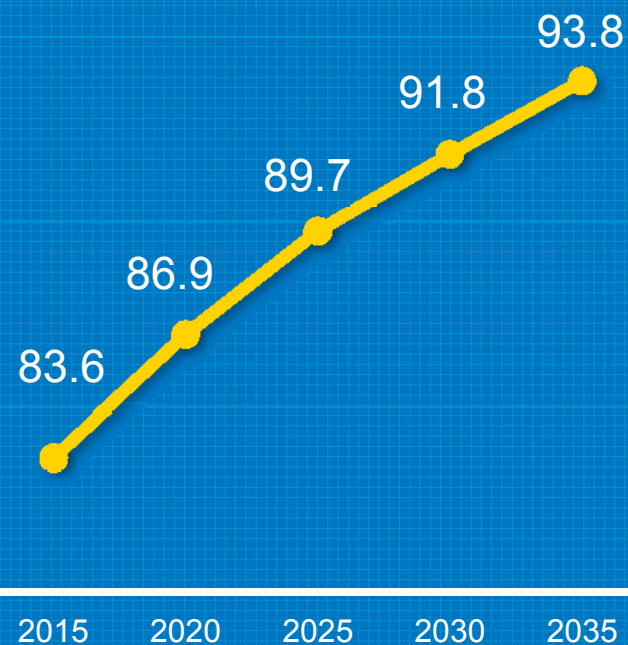
Увеличение
на търсенето

Source: U.S. DOE/EIA International Energy Outlook 2011

Консумация на енергия: Европа

Квадрилона Btu

Source: EIA, Reference Case 2006-2035

Потенциалът от шисти е глобален Над 6600 TCF (трилиона кубически фута)

◆ Добив от шисти в Северна Америка

● Потенциални проекти за добив от шисти

Световният потенциал от газ	6600 TCF
Северна Америка	1800 TCF
Азия	1400 TCF
Южна Америка	1200 TCF
Африка	1100 TCF
Европа	700 TCF
Австралия	400 TCF

Източник: Американска енергийна информационна агенция

Положението с природния газ от шисти в Европа Различна стартова точка от САЩ

САЩ през 2000 г.

- Идентифицирани огромни ресурси
- Добре развита инфраструктура
- Прозрачно ценообразуване
- Частна собственост върху подземните богатства
- Изчерпателна регулаторна рамка
- Отрасъл за услуги с голям опит

Централна и Източна Европа през 2010 г.

- По-слабо определени ресурси
- По-малко съществуваща инфраструктура
- Индексиране въз основа цените на петрола
- Държавна собственост върху подземните богатства
- Регулаторната рамка се нуждае от приспособяване/изясняване
- Отрасълът за услуги трябва да добие по-голям опит

Предпочитан партньор Да бъдеш добър корпоративен гражданин

Работни места

Икономическо развитие

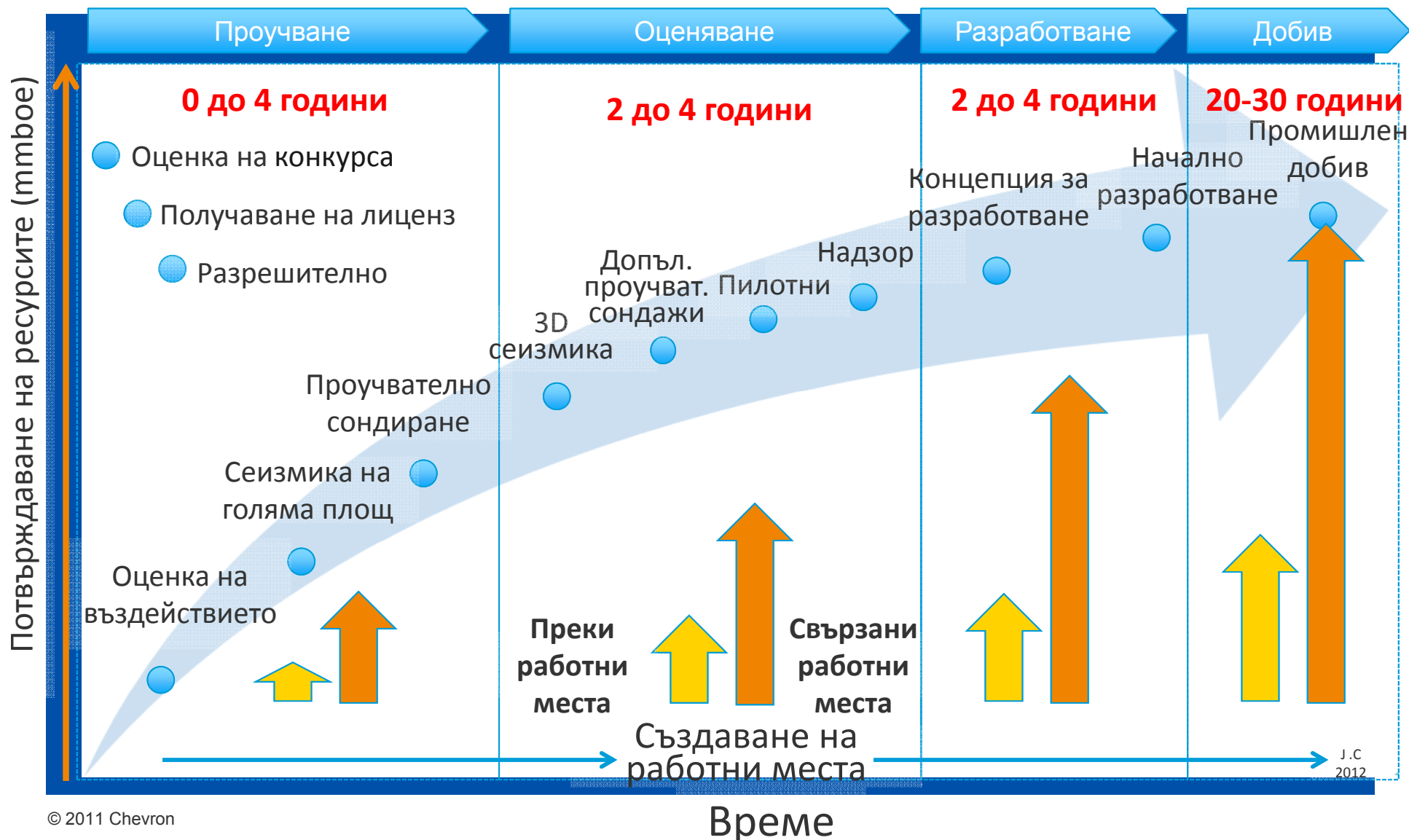

Изграждане на общността

Природен газ от шисти

Фази на оценяване на подземните дейности (Концепция)

Подход за оценяване на природния газ от шисти Конвенционален или неконвенционален???

Подход за оценяване на ресурсите...

- **Търсене** – сеизмично изобразяване на скалните пластовете в целеви резервоарни интервали
1-2 години
- **Проучване** – безядково и ядрово сондиране на вертикални сондажи за изпитване на резервоарните свойства
3-4 години
- **Изпитване** – пилотни сондажи за изпитване на дебитите от природния газ
4-5 години
- **Добив** – прокарване на сондажи за добив на запаси от природен газ
~20 години
- **Кое е неконвенционално?**

Традиционно (“Конвенционално”) Проучване и добив	Проучване и добив на природен газ от шисти
✓ - Същото	✓ - Същото
✓ - Същото	✓ - Същото
✓ - Същото (Напукването може да се използва, хоризонтални сондажи могат да се прокарват)	✓ - Същото (Напукването може да се използва, хоризонтални сондажи се прокарват)
Вертикални сондажи, много площадки. Хоризонтални може да се използват.	Много хоризонтални сондажи могат да се прокарат от една площадка
	Резервоарът е ШИСТ!

Проучване и добив на Шеврон Шистови позиции в световен мащаб

Разчитаме

на 130 години
опит, 60 000
служители в 75
държави

Фокусираме се

върху превенцията
като ключ към
безопасно и
отговорно развитие

Прилагаме

научените уроци и
добрите практики
в цял свят

Осигуряваме

икономически
растеж, като
същевременно
опазваме околната
среда

Нашият екологичен подход – Преглед

Основна ценност: опазване на земята, водите и общностите

- Оценка на въздействието върху околната среда – преди започване на операциите
- Избор на сондажна площадка – използване на най-добрите практики
- Опазване и управление на водите – подробен план за управление
- Използване на химикали – минимална употреба и насърчаване на пълното разкриване
- Сеизмичност: оценка и наблюдение на глобална, местна, микро и предизвикана от човека
- Управление на отпадъците - подробен план за управление
- Пътища, трафик и шум – минимално въздействие
- Възстановяване на терените – пълно възстановяване

Технологиите и иновациите Спомагат за постоянно подобряване на дейността

По-малка
заемана площ от
сондажите

Повече
сондажи на
по-малко
площадки

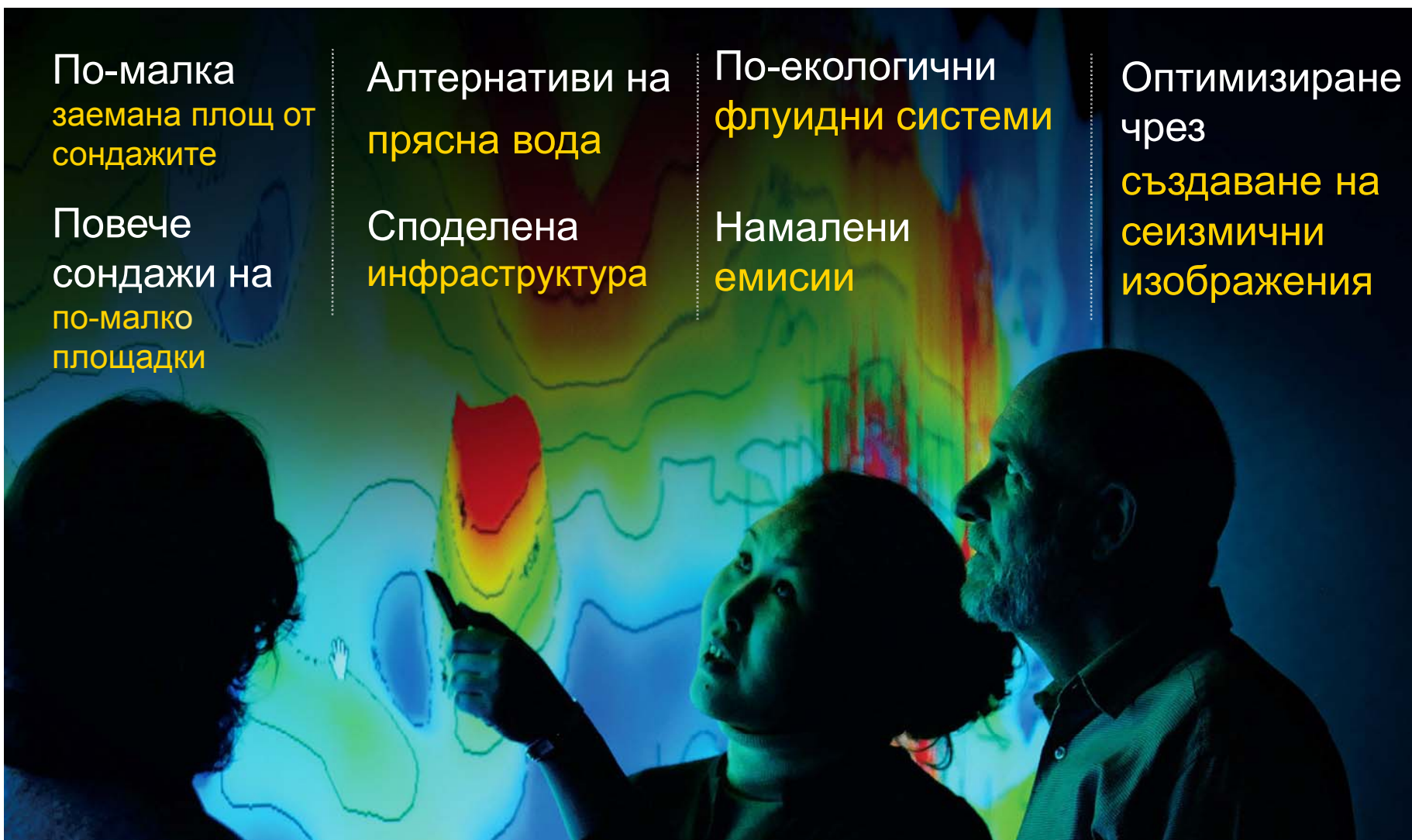
Алтернативи на
прясна вода

Споделена
инфраструктура

По-екологични
флуидни системи

Намалени
емисии

Оптимизиране
чрез
създаване на
сеизмични
изображения

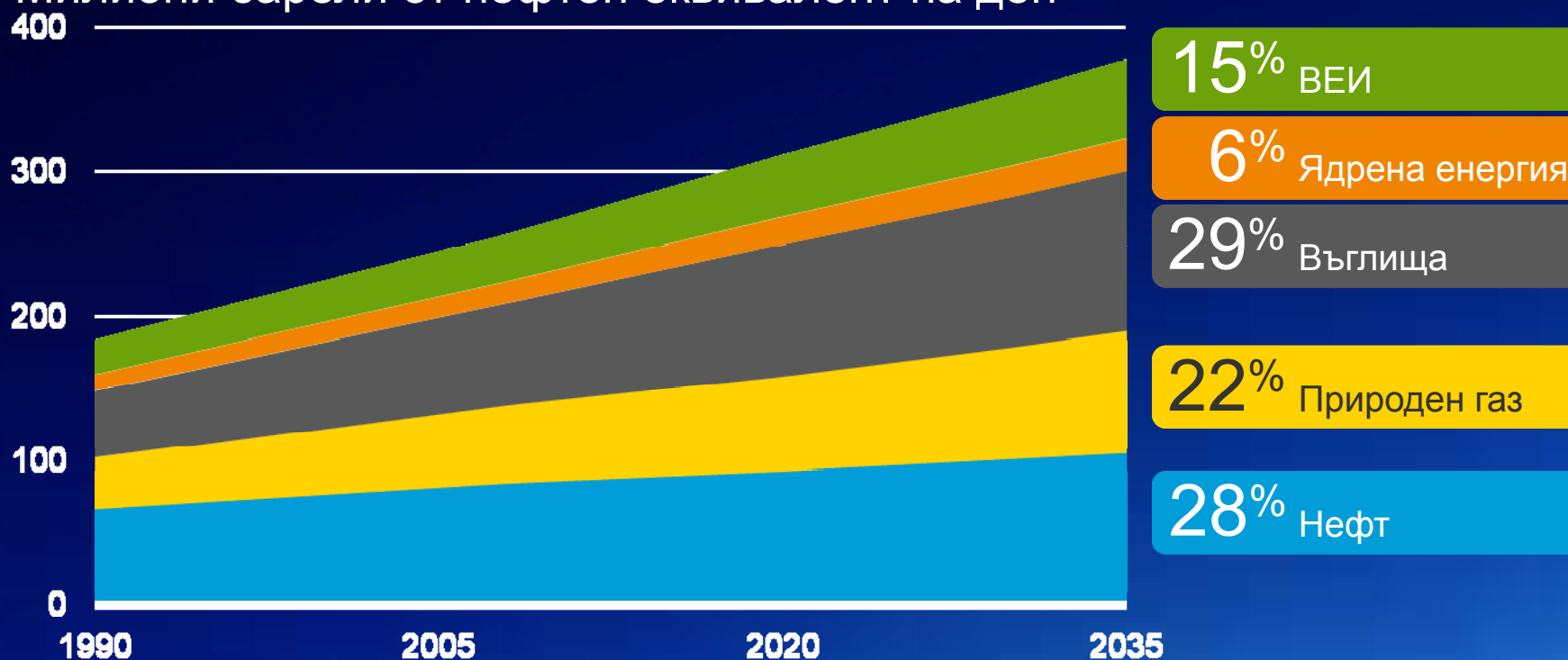

За да се задоволи търсенето,
трябва да се използват всички енергийни източници

Всички енергийни източници нарастват – но миксът остава постоянен

Милиони барели от нефтен еквивалент на ден

Източник: MAE WEO 2010 Сценарий за текущи политики

Интернет-страница на Шеврон България www.chevron.bg Шеврон България в Twitter @ChevronBulgaria

CHEVRON.COM | НОВИНИ | КОНТАКТИ | ENGLISH

Шеврон в България The Power of Human Energy

Начало | За Шеврон | Разработване на природен газ | Околна среда | Общност

Стремеж към бъдеще, богато на енергийни ресурси

Разработването на природен газ от шисти би могло да повиши енергийната независимост на Европа, да генерира нови приходи за собствениците на земя и правителствата, да създаде нови работни места и да стимулира икономическия растеж.

[НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ](#)

Природен газ от шист 101

Научете повече за него и за производството му. [Гледайте видеото](#)

Инвестицията в Марселския шист видео

Подпомагане на нарастването на броя работни места и укрепване на местната икономика. [Гледайте видеото](#)

Защита на човека и околната среда

Това е нашият ангажимент, който сме поели и от който се ръководи дейността ни всеки ден. [Научете повече](#)

Фокусът на Шеврон върху безопасността

Посветили сме се на това да бъдем добър съсед и да инвестираме в общините, в които работим. [Научете повече](#)

© 2011 - 2012 Chevron Corporation. All Rights Reserved. [Terms of Use](#) | [Privacy Statement](#) | [Карта на сайта](#)

Connect with us:

Have an account? [Sign in](#)

Chevron Chevron in Bulgaria @ChevronBulgaria

Updates from Chevron in Bulgaria
<http://www.chevron.bg>

15 TWEETS
0 FOLLOWING
7 FOLLOWERS

Follow Chevron in Bulgaria

Full name
Email
Password
[Sign up](#)

Tweets

Chevron Chevron in Bulgaria @ChevronBulgaria 25 Oct
We're proud to employ about 1,000 people in our European oil and #gas business. Learn more about our work in #Europe. [spr.ly/r](#)
Expand

Chevron Chevron in Bulgaria @ChevronBulgaria 25 Oct
За нас е чест да сме работодател на около 1000 човека в #нефтната и #газовата индустрия в #Европа. Научете повече: [spr.ly/about](#)
Expand

Chevron Chevron @Chevron 18 Oct
How we use horizontal drilling & hydraulic fracturing to safely produce #naturalgas from #shale [animation]. [spr.ly/614pDgn](#)
Retweeted by Chevron in Bulgaria
Expand

Chevron Chevron in Bulgaria @ChevronBulgaria 23 Oct
#Chevron values integrity, trust, diversity, ingenuity, performance, partnership, protecting people & the environment. [spr.ly/lq](#)
Expand

Chevron Chevron in Bulgaria @ChevronBulgaria 23 Oct
#Шеврон цени почтеността, доверието, многообразието, резултатите, партньорството и защитата на хората и околната среда. [spr.ly/way](#)
Expand

Chevron Chevron in Bulgaria @ChevronBulgaria 17 Oct
#DidYouKnow: #Chevron has been a key #energy provider in #Europe since the 1960s. Learn more: [spr.ly/615p0VT](#)
Expand

© 2012 Twitter. [About](#) [Help](#) [Terms](#) [Privacy](#) [Blog](#)
[Status](#) [Apps](#) [Resources](#) [Jobs](#) [Advertisers](#)
[Businesses](#) [Media](#) [Developers](#) [Directory](#)